בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ"ק מו"ר
הָרַהַ"צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזְער** שְׁלִיט"א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר שׁוֹמְרֵי הַלָּשׁוֹן, עִיר הַשְּׁמָחָה!

גִּלָּיוֹן נ"ר ו פָּרָשַׁת אֱמֹר תשפ"ו

פֶּסַח שֵׁנִי

הַרְגָּשָׁה מְיֻחֶדֶת...

* * *

מו"ר שְׁלִיט"א אָמַר: אֲנַחְנוּ, בְּתוֹר תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ זַ"ל, רָאוּי שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ הַרְגָּשָׁה מְיֻחֶדֶת בְּכָל הָעִנְיָן שֶׁל 'פֶּסַח שֵׁנִי', כִּי פֶּסַח שֵׁנִי קוֹרֵא וּמַכְרִיז בָּעוֹלָם אֶת שִׂיחַת רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עח): **'אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל!'** - כִּי הָאֲנָשִׁים הָאֵלּוּ שֶׁהָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם, וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הַפֶּסַח הָרִאשׁוֹן יַחַד עִם כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הָיוּ בְּוַדַּאי שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים מְאֹד, לָמָּה יַפְסִידוּ מִצְוָה קְדוֹשָׁה וְעֶלְיוֹנָה כָּזוֹ שֶׁל הַקָּרְבַּת קָרְבָּן פֶּסַח, וְזֶה כְּאַב לָהֶם בְּיוֹתֵר, וּמֵחֲמַת זֶה בָּאוּ בִּשְׂבִרוֹן לִבָּם אֶל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְאָמְרוּ (בַּמִּדְבָּר ט, ז): **"לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי הַקְרִב אֶת קָרְבַּן ה' בְּמֹעֲדוֹ"?!** וְהוּא לְמוּד עָצוּם וְנוֹרָא לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּמַהֲלַךְ יְמֵי חַיָּיו, שֶׁאֲפִלּוּ אִם נִדְמֶה לוֹ כְּאִלּוּ אֹחֶר אוֹ פִּסֵּק אֵיזוֹ קְדֻשָּׁה גְּדוֹלָה וּנְחוּצָה, עָלָיו תָּמִיד לִדְרֹשׁ וְלוֹמַר **'לָמָּה נִגָּרַע?!'** - לָמָּה אֶשָּׁאֵר חוּץ מִמַּחֲנֵה דִּקְדֻשָּׁה וְלָמָּה לֹא אֶעֱשֶׂה הַכֹּל כְּדֵי לְהִצְטָרֵף יַחַד עִם כָּל אַחֵי וְרֵעַי יִרְאֵי ה' הָאֲמִתִּיִּים?! וְעַל־יְדֵי הָרָצוֹן הֶחָזָק וְהַתַּקִּיף בְּוַדַּאי יִזְכֶּה לְקַבֵּל עֵצָה טוֹבָה וּשְׁלֵמָה לַחֲזֹר לְתוֹךְ מַחֲנֵה דִּקְדֻשָּׁה, וְיַשְׁלִים אֶת כָּל אֲשֶׁר הָיָה חָסֵר לוֹ מֵעוֹדוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וְכֵן הָיָה עִם אוֹתָם אֲנָשִׁים **"אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם"**, שֶׁהֵם בִּטְלוּ עַצְמָם לִפְנֵי הַצַּדִּיקִים שֶׁבַּדּוֹר - מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן, וְהוֹדוּ וְאָמְרוּ בְּפֶה מָלֵא **"אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם"** וְאִם־כֵּן **"לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי הַקְרִיב אֶת קָרְבַּן ה' בְּמֹעֲדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** - מַדּוּעַ שֶׁנִּפְסְפֵּס אֶת קְדֻשַּׁת חַג הַפֶּסַח?!...

עָנָה וְאָמַר לָהֶם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ: **"עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה יְצַוֶּה ה' לָכֶם"**, וּפֵרֵשׁ רַשִׁ"י: 'אַשְׁרֵי יִלּוּד אִשָּׁה שֶׁכָּךְ מֻבְטָח, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהָיָה רוֹצֶה הָיָה מְדַבֵּר עִם הַשְּׁכִינָה'; וּמוּבָא בַּסְּפָרִים, שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה מֻבְטָח שֶׁהֵם יְקַבְּלוּ תְּשׁוּבָה חִיּוּבִית מֵאֵת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְשֶׁיִּזְכּוּ לְתַקֵּן וּלְהַשְׁלִים אֶת הַכֹּל, כִּי עָצָם טָהֵר לִבָּם פָּתַח אֶת הַשַּׁעַר שֶׁיִּתְגַּלֶּה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִצְוַת פֶּסַח שֵׁנִי!

וְרָמַז מו"ר שְׁלִיט"א בִּלְשׁוֹן הַפָּסוּק **"עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה"** שֶׁסּוֹבֵב עַל עִנְיַן הַתְּפִלָּה, כִּי 'אֵין עֲמִידָה אֶלָּא תְּפִלָּה' (בְּרָכוֹת כו:), דְּהַיְנוּ שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ הוֹרָה לָהֶם: אַתֶּם תַּעַמְדוּ בִּתְפִלָּה, וְתַמְשִׁיכוּ לְהִתְפַּלֵּל וּלְבַקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁלֹּא תִּהְיוּ נֶאֱבָדִים וְנִפְסָדִים מִן הַקְּדֻשָּׁה, אָזַי **"וְאֶשְׁמְעָה"** מַה יְצַוֶּה ה' **לָכֶם**, וְאֵיךְ תִּתְגַּלֶּה מִצְוָה כָּזֹאת שֶׁתִּתַּלְמֵד לְדוֹרוֹת שֶׁאֵין שׁוּם רָצוֹן וְחֵשֶׁק טוֹב נֶאֱבָד, רַק הַכֹּל מִצְטָרֵף לְהָבִיא לָאָדָם יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה וְנִפְלָאָה כְּזֹאת שֶׁלֹּא תֵּאַר וְשֵׁעֵר כְּלָל.

וְעַל־כֵּן יוֹם פֶּסַח שֵׁנִי הוּא יוֹם מְיֻחָד וְשָׂמֵחַ מְאֹד בִּפְרָט לְתַלְמִידֵי רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁפָּתַח אֶת **"שַׁעֲרֵי הַתְּפִלָּה"** בָּעוֹלָם, וַהֲלֹא זוֹ מַהוּת מִצְוַת הַפֶּסַח - **'פֶּה סָח'**, שֶׁהַפֶּה מַתְחִיל לָסוּחַ וּלְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהוּא הַתְחָלַת הִתְקָרְבוּת יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם.

וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁאוֹתָם הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם הָיוּ נוֹשְׂאֵי אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף (סוֹטָה כה.), וְהָיוּ חֲבוּקִים וּדְבוּקִים בַּצַּדִּיק תָּמִיד, וְהָיוּ קְשׁוּרִים אֶל קִבְרוֹ הַקָּדוֹשׁ וְלֹא עָזְבוּ אוֹתוֹ כְּלָל, וְלָכֵן הֵבִינוּ שֶׁאֵי־אֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיֶה דָּבָר כָּזֶה שֶׁהֵם יִשָּׂאֲרוּ מִחוּץ לַקְּדֻשָּׁה, **כִּי מִי שֶׁמִּקְשָׁר לַצַּדִּיק אַף־פַּעַם אֵינוֹ מַפְסִיד כְּלָל, לֹא בְּרוּחָנִיּוּת וְלֹא בְּגַשְׁמִיּוּת**, וּגְדֶל הָרְצוֹנוֹת וְהַכִּסּוּפִים שֶׁלָּהֶם פָּעֲלוּ הִתְגַּלּוּת שֶׁל מְצִוַּת פֶּסַח שֵׁנִי שֶׁהוּא לְמוּד לְדוֹרוֹת שֶׁיֵּשׁ אֶפְשָׁרוּת תָּמִיד לְהַשְׂלִים אֶת מַה שֶּׁהֶחְסִיר מִן הַקְּדֻשָּׁה וְאֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, וּכְמוֹ שֶׁמָּרְמָז בְּתְחִלַּת הַצִּוּוּי שֶׁל פֶּסַח שֵׁנִי (בַּמִּדְבָּר ט, י): ״אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טָמֵא לָנֶפֶשׁ״ וְגוֹ׳ - ׳אִישׁ׳ רָאשֵׁי־תֵבוֹת אֵ״ין שׁ׳וּם יֵ״אוּשׁ, וְעַל־כֵּן אָמַר לָהֶם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ: ״עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה יְצַוֶּה ה׳ לָכֶם״, כִּי בְּוַדַּאי תִּהְיֶה פֹּה יְשׁוּעָה!

וּמִנְהָגוֹ שֶׁל מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א לַעֲלוֹת לִירוּשָׁלַיִם לִכְבוֹד ׳פֶּסַח שֵׁנִי׳ - בְּיוֹם י״ד בֵּין הָעַרְבַּיִם, וּלְהַגִּיעַ אֶל שִׁרְיד מִקְדָּשֵׁנוּ וְלוּמַר שָׁם סֵדֶר פֶּסַח שֵׁנִי [הַמִּדְפָּס בִּגְמָרָא בְּמַסֶּכֶת פְּסָחִים, סוֹף פֶּרֶק תְּשִׁיעִי], וּבְלֵיל ט״ו - שֶׁאָז הָיָה זְמַן אֲכִילַת קָרְבַּן פֶּסַח שֵׁנִי בִּזְמַן שֶׁבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם - עוֹרֵךְ אֶת שֻׁלְחָנוֹ הַטָּהוֹר, וּבוֹ אוֹכְלִים מַצָּה וּמָרוֹר וְכוּ׳, וּמַשְׁמִיעַ דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים מִמַּעֲלַת יוֹם ׳פֶּסַח שֵׁנִי׳ וְלִמּוּדוֹ הַטָּהוֹר שֶׁל ״לָמָּה נִגָּרַע״, וּמַרְבִּים קֻצָּת בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לִכְבוֹד הַיּוֹם בְּהִשְׁתּוֹקְקוּת נִמְרָץ שֶׁעוֹד נִזְכֶּה לִרְאוֹת בְּבִנְיַן הֵיכָלוֹ עַל תִּלּוֹ.

וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁאֲפִלּוּ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהַגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם בְּיוֹם ׳פֶּסַח שֵׁנִי׳ (אָכֵן כְּשֶׁחָל בְּשַׁבָּת, עוֹרֵךְ אֶת שֻׁלְחָנוֹ בְּתוֹכֵי יַבְנְאֵל עִיר הַקֹּדֶשׁ), יָכוֹל לְקַשֵּׁר עַצְמוֹ מִן הַמָּקוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא אֶל מְקוֹם הַמִּקְדָּשׁ עַל־יְדֵי הַמּחַ וְהַדַּעַת שֶׁלּוֹ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (אִיּוֹב לו, ג): ״אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק״; וְיִהְיֶה נֶחֱשָׁב כְּאִלּוּ עוֹמֵד בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ מַמָּשׁ.

וּפַעַם אָמַר, שֶׁשָּׁמַע מֵאִישׁ אֶחָד מֵאַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁפֵּרֵשׁ אֶת דִּבְרֵי הַמִּשְׁנָה (זְבָחִים ה, ח): ׳**הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַּלַּיְלָה** וכו׳ **וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי**׳ - ׳צָלִי׳ מִלְּשׁוֹן צְלוֹתָא וּבָעוּתָא, הַיְנוּ תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה, שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁ׳אֵין הַפֶּסַח נֶאֱכָל׳, כְּגוֹן הַיּוֹם שֶׁאֵין לָנוּ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אָז אֵין לָנוּ ׳אֶלָּא צָלִי׳, הַיְנוּ צְלוֹתָא וּתְפִלָּה וְכִסּוּפִין גְּדוֹלִים אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, שֶׁנִּזְכֶּה לִרְאוֹת בְּקָרוֹב בְּבִנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ עַל תִּלּוֹ, וּדְבָרִי פִּי חָכָם חֵן.

וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁמְּקֻבָּל בָּעוֹלָם, שֶׁיּוֹם ׳פֶּסַח שֵׁנִי׳ הוּא הַהִלּוּלָא שֶׁל **הַתַּנָּא הָאֱלֹקִי רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס** זי״ע, וְלֹא לְחִנָּם הוּא, וְקֶשֶׁר אֵיתָן וְחָזָק יֶשְׁנוֹ בֵּינֵיהֶם, כִּי ׳פֶּסַח שֵׁנִי׳ הוּא לְמוּד שֶׁל הִתְחַזְּקוּת עָצוּם לְכָל נְשָׁמָה מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁאַף פַּעַם לֹא מְאָחֵר לִכָּנֵס לְתוֹךְ מַחֲנֶה דִּקְדֻשָּׁה כַּנַ״ל, וְזוֹ הֲרֵי מַהוּתוֹ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס, כִּי שִׁיטָתוֹ בְּכָל הַשַּׁ״ס הוּא ׳**חוֹשְׁשִׁין לְמִעוּטָא**׳ (חֻלִּין פו. וְעוֹד), דְּהַיְנוּ שֶׁהוּא מִתְחַשֵּׁב גַּם עִם הַמִּעוּט, אֲפִלּוּ אִם זֶה קָטָן מְאֹד, וְאֵין שִׁיטָתוֹ לְהַכְרִיעַ תָּמִיד כְּפִי הָרֹב, וְזֶהוּ גַּם לְמוּד רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁגָּזַר וְאָמַר: ׳**מְעַט גַּם כֵּן טוֹב**׳! וְגִלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רפב), שֶׁעַל־יְדֵי שֶׁמּוֹצְאִים אֵיזֶה מְעַט טוֹב, אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ רָשָׁע, יְכוֹלִים לְהַכְרִיעַ אוֹתוֹ לִזְכוּת וּלְהַחֲזִיר אוֹתוֹ בִּתְשׁוּבָה, כִּי מַתְחִילִים עִם מְעַט, וְאַחַר־כָּךְ עוֹד מְעַט, וְאַחַר־כָּךְ עוֹד מְעַט, עַד שֶׁהוּא כְּבָר בְּתוֹךְ מַחֲנֶה דִּקְדֻשָּׁה...

וְעוֹד, כִּי שִׁיטָתוֹ שֶׁל רַבִּי מֵאִיר הִיא (קִדּוּשִׁין לו.): ׳**בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אַתֶּם קְרוּיִים בָּנִים**׳; הַיְנוּ אֲפִלּוּ אִם אֵינָם עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם כָּרָאוּי, אַף־עַל־פִּי־כֵן נִקְרָאִים בָּנִים לַמָּקוֹם, וְהוּא יִתְבָּרַךְ אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן, וּמוּכָן לָתֵת לָנוּ כָּל הִצְטָרְכוּתֵנוּ בְּכָל עֵת וּבְכָל זְמַן, וּלְמַלְאוֹת כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה, נִמְצָא שֶׁרַבִּי מֵאִיר גַּם־כֵּן קוֹרֵא וּמַכְרִיז דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל ׳**אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל**׳, וְלָכֵן מַתְאִים מְאֹד שֶׁיּוֹם הִלּוּלָא שֶׁלּוֹ הוּא בְּפֶסַח שֵׁנִי דַּיְקָא.

וְרָגִיל מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א לַחֲזוֹר בְּיוֹמִין קְדִישִׁין אֵלֵּין עַל הֵא דְּאִיתָא בַּזֹּהַר־הַקָּדוֹשׁ (בַּמִּדְבָּר קנג.) שֶׁמִּיּוֹם פֶּסַח שֵׁנִי ״**תַּרְעִין פְּתִיחָן**״ - שַׁעֲרֵי הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים, וְאָז מַתְחִיל סְפִירַת הָהוֹד, וְהֵם יָמִים שֶׁל הוֹדָאָה וְשֶׁבַח עֲצוּמָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבִלְתִּי יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדָּח, שֶׁלֹּא תִּשָּׁאֵר שׁוּם נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל מִחוּץ לַקְּדֻשָּׁה, **וְעַל־כֵּן אֶפְשָׁר לִפְעֹל בְּיָמִים אֵלּוּ יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ!**

אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינֶנּוּ בַּטָּלָן, וּמְנַצֵּל יָמִים קְדוֹשִׁים אֵלּוּ בִּקְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה כָּרָאוּי, וְיִזְכֶּה לִרְכֹּשׁ לְעַצְמוֹ הַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ, שֶׁתִּהְיֶה שָׁנָה מְאִירָה וּשְׂמֵחָה!